

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

48. aastakäik

7. juuli 2005

Teatis nr

Sisukord

Lehekül

I Teave

Kontrollikoda

2005/C 167/01

Arvamus nr 4/2005 nõukogu otsuse ettepaneku kohta, mis käsitleb Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi toimimist, ja nõukogu määruse ettepaneku kohta, mis käsitleb rakendusmeetmeid eelarvelise tasakaalustamatuse korrigeerimiseks vastavalt nõukogu (...) otsuse (Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta) artiklitele 4 ja 5

1

I

(Teave)

KONTROLLIKODA

ARVAMUS nr 4/2005

nõukogu otsuse ettepaneku kohta, mis käsitleb Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi toimimist ja nõukogu määruse ettepaneku kohta, mis käsitleb rakendusmeetmeid eelarvelise tasakaalustamatuse korrigeerimiseks vastavalt nõukogu (...) otsuse (Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta) artiklitele 4 ja 5

(vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 248 lõike 4 teisele lõigule ja artikli 279 lõikele 2)

(2005/C 167/01)

EUROOPA ÜHENDUSTE KONTROLLIKODA,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 248 lõike 4 teist lõiku ja artikli 279 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 160 C lõiget 4 ja artiklit 183,

võttes arvesse nõukogu 29. septembri 2000. aasta otsust Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 9,

võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust ⁽²⁾,

võttes arvesse nõukogu poolt kontrollikojale 22. oktoobril 2004. aastal esitatud arvamuse taotlust ettepanekute kohta, mis käsitlevad nõukogu otsust Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi toimimise kohta ja nõukogu määrust, mis käsitleb rakendusmeetmeid eelarvelise tasakaalustamatuse korrigeerimiseks vastavalt nõukogu (...) otsuse (Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta) artiklitele 4 ja 5 ⁽³⁾,

ning arvestades, et:

⁽¹⁾ EÜT L 253, 7.10.2000, lk 42.

⁽²⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

⁽³⁾ KOM(2004) 501 lõplik, 14. juuli 2004.

Fontainebleau's 25. ja 26. juunil 1984. aastal peetud Euroopa Ülemkogu istungil otsustati ⁽⁴⁾ muuhulgas, et kulupoliitika on lõppkokkuvõttes oluliseks vahendiks eelarvelisest tasakaalustamatusest tulenevate probleemide lahendamisel, kuid igal liikmesriigil, kelle jaoks eelarve rahastamine tähendab ülemääraseid kohustusi liikmesriigi suhtelise jõukusega võrreldes, on õigus nende korrigeerimisele selleks sobival ajal;

24. ja 25. märtsil 1999. aastal Berliinis toimunud kohtumisel jõudis Euroopa Ülemkogu muuhulgas järeldusele, ⁽⁵⁾ et ühenduste omavahendite süsteem peaks olema õiglane, läbipaistev, tasuv ja lihtne ning põhinema kriteeriumidel, mis parimal viisil väljendavad iga liikmesriigi suutlikkust anda oma panus sellesse süsteemi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjoni ettepanekud on osaks praeguse omavahendite süsteemi kaheetapilisest uuendamisprotsessist ⁽⁶⁾. Esimeses etapis võetakse kasutusele üldine kord ülemäärase eelarvelise tasakaalustamatuse korrigeerimiseks vaid Ühendkuningriigis kohaldatud korrigeerimiskorra asemele, säilitades samas kõik muud praeguse süsteemi komponendid. Teise etapi eesmärgiks on võtta kasutusele tõeliselt maksupõhistel omavahenditel põhinev süsteem, mis käivitatakse aastal 2014.

⁽⁴⁾ Vt EÜ Bülletään 6-1984.

⁽⁵⁾ Vt EÜ Bülletään 3-1999.

⁽⁶⁾ Vt komisjoni aruanne "Euroopa Liidu rahastamine, Komisjoni aruanne omavahendite süsteemi toimimise kohta", KOM(2004) 505 lõplik, 14. juuli 2004, 1. köide, lk 13.

2. Uuritavad konkreetset seadusandlikud ettepanekud on seotud uuenduste esimese etapiga. Komisjon esitas nõukogule kaks eraldiseisvat õigusakti: omavahendite süsteemi üldotsuse ettepaneku ja kavandatud üldise korrigeerimiskorra rakendusmeetmete määruse ettepaneku. Otsuse ettepanek peaks vastu võetama asutamislepingu artikli 269 kohaselt ning see jõustuks pärast liikmesriikide poolt vastuvõtmist vastavalt nende riikide põhiseaduslikele nõuetele. Nõukogu peaks määruse ettepaneku ühehäälselt vastu võtma vastavalt asutamislepingu artiklile 279.

3. Kavandatud reformi teise etapi osas ei ole praeguseks veel tehtud olulisi seadusandlikke ettepanekuid. Komisjon on siiski esitanud võimalikke variante ⁽¹⁾ tõeliselt maksupõhise omavahendi jaoks ja kutsunud nõukogu üles neid variante arutama.

4. Euroopa Ülemkogu kiitis oma 16. ja 17. detsembri 2004. aasta istungil heaks komisjoni ettepaneku säilitada omavahendite ülemmäär praegusel, 1,24 % tasemel ELi RKTst. Euroopa Ülemkogu võttis teatavaks komisjoni ettekande omavahendite süsteemi toimimise aruande kohta, samuti komisjoni ettepaneku kehtestada üldine korrigeerimiskord, pidades silmas siiani väljendatud erinevaid seisukohti. Ülemkogu kutsus komisjoni ja nõukogu üles jätkama kõikide sellega seoses esile kerkivate küsimuste, sealhulgas süsteemi võimaliku lihtsustamise uurimist.

5. Kontrollikoda on uurinud kahte komisjoni poolt esitatud õigusakti, võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 1984. aastal Fontainebleau's toimunud istungi seisukohti, Euroopa Ülemkogu 1999. aastal Berliinis võetud seisukohti ja praeguse omavahendite süsteemiga seotud audititöö tulemusi. Kontrollikoda võtab samuti arvesse oma eelnevalt esitatud kriitikat süsteemi kohta, mida komisjon on vaid osaliselt oma ettepanekutes käsitletud.

II. PRAEGUNE OMAVAHENDITE SÜSTEEM JA SELLE PUUDUSED

6. Praegune omavahendite süsteemi võib jaotada kolme ossa:

- i) traditsioonilised omavahendid, mis tulevad põhiliselt tollimaksudest, mida koguvad liikmesriigid ELi nimel (10 857,2 miljonit eurot ⁽²⁾);
- ii) käibemaksust tulenevad vahendid, mida kogutakse liikmesriikide statistiliste ühtlustatud käibemaksubaaside põhjal (21 260,1 miljonit eurot);
- iii) RKTl põhinevad vahendid, mida kogutakse ühtse määra alusel, mida rakendatakse võrdeliselt iga liikmesriigi RKT suhtes (51 235,2 miljonit eurot);
- iv) Ühendkuningriigi eelarvelise tasakaalustamatuse korrigeerimise kord (5 184,9 miljonit eurot).

⁽¹⁾ Vt KOM(2004) 505 lõplik, 14. juuli 2004, 1. köide, lk 11–13.

⁽²⁾ Kõik andmed on 2003. aastast. Täpsemate andmete saamiseks vt kontrollikoja 2003. eelarveaasta aastaaruande diagramm V (ELT C 293, 30.11.2004, lk XVI).

7. Kontrollikoda on mitmel korral kritiseerinud antud süsteemi puuduseid: süsteem on väga keerukas ja põhjustab mitmeid probleeme, mis puudutavad eelkõige haldust, järjepidevust ja läbipaistvuse puudumist. Kõige tähtsamad kontrollikoja poolt tuvastatud probleemid on kokkuvõtlikult esitatud järgnevates punktides.

8. 2003. aastal oli traditsiooniliste omavahendite määr 10 857,2 miljonit eurot pärast ühtse määraga 25 % suuruse summa mahaarvestamist, mille liikmesriigid sissenõudmiskulude katteks endale jätsid. Kontrollikoda märkis juba oma arvamuses nr 8/99, ⁽³⁾ et sissenõudmiskulud moodustavad tegelikkuses kululiigi ning neid tuleks kuludena käsitleda ka ühenduse raamatupidamisaruannetes ja eelarve netobilansside arvutamisel.

9. Käibemaksu hindamisbaasi piiristamine teatud protsentuaalseks osaks RKTst on vähendanud käibemaksust tulenevate vahendite tähtsust eelarve rahastamisel. Käibemaksust tulenevad omavahendid vähenesid 35 192,5 miljonilt eurolt (40 %) 2000. aastal 21 260,1 miljonile eurole (25,4 %) 2003. aastal. Lisaks kerkis piiristamise käigus esile vahendite makromajanduslik iseloom selle seose kaudu RKTga. Kontrollikoda kinnitab veelkord oma seisukohta, et kodanike maksustataval tarbimisel põhineva vahendi olemasolu on võimalik põhjendada ainult siis, kui vahend on otseselt seotud maksubaasiga ⁽⁴⁾.

10. Lisaks võivad maksudest kõrvalehoidmine (eriti "ahelpetused", ⁽⁵⁾ mida lihtsustab see, et praeguses süsteemis toimub maksustamine samas riigis kus tarbiminegi), deklareerimata majandustegevus ja siseriiklike ametiasutuste erinev tõhusus käibemaksu sissenõudmisel ja pettuste tõkestamisel, ikka veel mõjutada rahastamiskoorma jaotust liikmesriikide vahel ⁽⁶⁾.

11. Kontrollikoja auditite ⁽⁷⁾ tulemusena võib samuti kahtluse alla seada liikmesriikide poolt keeruliste ja märkimisväärselt palju haldusressursse nõudvate arvutuste tulemusena koostatud käibemaksuaruannete täpsuse ja usaldusväärsuse.

12. RKTl põhinevate omavahendite määr kasvas 37 580,5 miljonilt eurolt (42,7 %) 2000. aastal 51 235,2 miljoni euroni (61,3 %) 2003. aastal, moodustades seega suurima osa omavahenditest.

⁽³⁾ Vt punktid 11–15 (EÜT C 310, 28.10.1999, lk 1).

⁽⁴⁾ Vt eriaruanne nr 6/98, punkt 5.5 (EÜT C 241, 31.7.1998, lk 58).

⁽⁵⁾ Vt aastaaruanne 2001. eelarveaasta kohta, punktid 1.50–1.55 (EÜT C 295, 28.11.2002, lk 1).

⁽⁶⁾ Vt eriaruanne nr 6/98, punktid 4.1 ja 4.2 (EÜT C 241, 31.7.1998, lk 58).

⁽⁷⁾ Vt näiteks aastaaruanne 2003. eelarveaasta kohta, punkt 3.61 ja aastaaruanne 2002. eelarveaasta kohta, punktid 3.44–3.46 (ELT C 286, 28.11.2003, lk 1).

13. Kontrollikoda leiab, ⁽¹⁾ et komisjon on suutnud teostada vaid piiratud otsekontrolli siseriiklike raamatupidamisaruannete üle, kust RKT küsimustikes liikmesriikide esitatud RKT-põhiste vahendite arvutamisel kasutatavad arvud pärinevad. Selle põhjuseks on asjaolu, et komisjoni asjaomased kohustused ja volitused on ebatäpselt sätestatud ⁽²⁾.

14. Vastavalt Euroopa Ülemkogu Fontainebleau istungi seisukohtadele on igal liikmesriigil, kelle eelarvekoormus on ülemäärane tema suhtelise jõukusega võrreldes, õigus selle korrigeerimisele, kuid praeguse omavahendeid käsitleva otsuse kohaselt kohaldatakse korrigeerimiskorda vaid ühe konkreetse liikmesriigi puhul. Teiste liikmesriikide jaoks ei ole kehtestatud korrigeerimiskorda ning samuti puudub järelevalvemenetlus kontrollimaks antud korrigeerimiskorra põhjendatust ⁽³⁾.

15. Kui punktis 14 käsitletud küsimus välja arvata, ei ole komisjoni ettepanekutes arutatud ühtegi ülalmainitud puudustest. Kontrollikoda rõhutab vajadust nende probleemide lahendamiseks.

III. ETTEPANEK ÜLDISE KORRIGEERIMISKORRA KOHTA

16. Komisjon teeb ettepaneku kehtestada üldine korrigeerimiskord, mis on välja töötatud praeguse Ühendkuningriigi korrigeerimiskorra põhjal ülemäärasest eelarvelisest tasakaalustamatusest tuleneva probleemi lahendamiseks. Komisjoni ettepaneku kohaselt võetakse uus süsteem kasutusele alates järgmise finantsperspektiivi algusest. Sellist korda kohaldatakse juhul, kui liikmesriigi netomaksed ületavad teatud piirmäära, mida väljendatakse protsendina iga liikmesriigi RKTst. Kui netopositsioon ületab nimetatud piirmäära, kohaldatakse korrigeerimist (osaline tagasimakse), mis tagab, et netomaksed ei paisuks ülemääraselt suureks. Kõik liikmesriigid rahastaksid osa korrigeerimiskorra kogumahust vastavalt nende riikide suhtelisele jõukusele.

17. Komisjoni esitatud üldise korrigeerimiskorra kasutusele võtmine ülemäärase eelarvelise tasakaalustamatuse korrigeerimiseks oleks rohkem kooskõlas Euroopa Ülemkogu 1984. aasta Fontainebleau istungil kokkulepitud põhimõttega: igal liikmesriigil, kelle jaoks eelarve rahastamine tähendab ülemääraseid kohustusi liikmesriigi suhtelise jõukusega võrreldes, on õigus nende korrigeerimisele.

⁽¹⁾ Vt aastaaruanne 2003. eelarveaasta kohta, punkt 3.48.

⁽²⁾ Vt arvamus nr 7/2003, punkt 3 (ELT C 318, 30.12.2003, lk 1).

⁽³⁾ Vt eriaruanne nr 6/98, punktid 3.25–3.26 (EÜT C 241, 31.7.1998, lk 58).

18. Kontrollikoda tunnustab, et esitatud korras määratletakse kriteeriumid, mille põhjal on võimalik iga-aastaselt hinnata, kas liikmesriikidel on õigus korrigeerimise tegemisele. Tulenevalt ettepanekust ei koheldaks liikmesriike enam erinevalt korrigeerimiskorra rahastamisel nagu praeguse korra puhul, samuti poleks enam vajadust nn "külmutatud määra" ⁽⁴⁾ arvutamiseks. Omavahendite kohta edaspidi tehtavate otsuste ja laienemiste mõju arvutamiseks ei oleks ka enam vajalik.

19. Teisalt 1999. aasta märtsis Berliinis toimunud kohtumisel jõudis Euroopa Ülemkogu muuhulgas järeldusele, et ühenduste omavahendite süsteem peaks olema õiglane, läbipaistev, tasuv ja lihtne ning põhinema kriteeriumidel, mis parimal viisil väljendavad iga liikmesriigi suutlikkust anda oma panus sellesse süsteemi. Igasuguse korrigeerimiskorra olemasolu seab siiski ohtu omavahendite süsteemi lihtsuse ja läbipaistvuse. Eelkõige netobilansside arvutamise kaasnemine mitmeid valikuid (bilanssi sisestatud kanded, hindamisperioodid ja raamatupidamismetodid), mis kõik muudavad mistahes korrigeerimiskorra küllaltki kohmakaks. Pealegi ei ole eelarve netobilanssi headeks näitajateks ühenduse poliitikast saadavate üldiste eeliste hindamisel, kuna nende puhul ei võeta arvesse nimetatud poliitika mitmekordistavat mõju ⁽⁵⁾.

20. Kontrollikoja konkreetsed tähelepanekud üldise korrigeerimiskorra ettepaneku kohta on toodud käesoleva arvamuse osades V ja VI.

IV. EDASISED ARENGUD

21. Komisjon teeb ettepaneku, et nõukogu annaks komisjonile ülesande esitada ettepanek omavahendite struktuuri muutmiseks, võttes kasutusele tõeliselt maksupõhised omavahendid alates 1. jaanuarist 2014.

22. Komisjon viitas võimalikele maksupõhiste omavahendite variantidele oma aruandes omavahendite süsteemi toimimise kohta ⁽⁶⁾. Kontrollikoja ülesannete hulka ei kuulu võimalike variantide kommenteerimine antud etapis. Kontrollikoda soovib siiski rõhutada, et tehtavad valikud peaksid olema selgelt põhjendatud ning valitud süsteem peaks vastama Euroopa Ülemkogu poolt kehtestatud kriteeriumidele (nt olema õiglane, läbipaistev, tasuv ja lihtne) ning sisaldama garantiisid ja menetlusi süsteemi usaldusväarsuse ja auditeeritavuse tagamiseks.

⁽⁴⁾ "Külmutatud määr" on see protsendina käibemaksubaasist esitatud käibemaksuvahendite määr, mis on vajalik Ühendkuningriigis rakendatava korrigeerimise rahastamiseks.

⁽⁵⁾ Vt eriaruanne nr 6/98, punktid 3.29–3.33.

⁽⁶⁾ "Euroopa Liidu rahastamine", KOM(2004) 505 lõplik, 14. juuli 2004.

V. KONKREETSED TÄHELEPANEKUD NÕUKOGU OTSUSE ETTEPANEKU KOHTA

Artikli 2 lõige 7

Komisjoni poolt esitatud tekst:

7. Käesoleva otsuse kohaldamisel on RKT kõnealuse aasta rahvamajanduse kogutulu turuhindades, nagu komisjon on selle arvanud ESA 95 rakendamisel kooskõlas määrusega (EÜ) nr 2223/96.

Kui ESA 95 muutmise peaks kaasnema komisjoni sätestatud rahvamajanduse kogutulu märkimisväärne muutumine, otsustab nõukogu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal ning pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga, kas neid muudatusi kohaldatakse käesoleva otsuse rakendamisel.

23. Ettepaneku kohaselt arvutatakse aasta RKT turuhindade põhjal, vastavalt ESA 95le. Ettepanekus on samuti märgitud, et ESA 95 muudatusi, mis põhjustavad olulisi muudatusi komisjoni esitatud RKTs, kasutatakse omavahendite arvutamisel ainult nõukogu vastavasisulise otsuse puhul. Kontrollikoda on teadlik sellise klausli esitamise põhjustest, kuid juhib tähelepanu asjaolule, et vastav menelus võib viia olukorrani, kus omavahendite arvutamisel kasutatavad RKT arvud ei vasta liikmesriikides avaldatud arvu-tele, vähendades seega läbipaistvust.

Artikli 4 lõige 1

Komisjoni poolt esitatud tekst:

1. Igale liikmesriigile, kelle eelarvetasakaalu negatiivne hälve ületab lävitaseme, milleks on teatav protsent tema rahvamajanduse kogutulust, võimaldatakse korrigeerimist. Korrektsioonide kogusumma aastas ei tohi ületada tagasimaksete maksimaalset võimalikku kogumahtu, mis on väljendatud eurodes. Nõukogu sätestab EÜ asutamislepingu artikli 279 lõikes 2 sätestatud korras rakendusmeetmed korrektsioonide ning nende rahastamiseks vajaminevate summade, eelkõige korrektsioonide lävitaseme ja tagasimaksete maksimaalse võimaliku kogumahu arvutamiseks.

Korrigeerimine arvutatakse järgmiselt:

- a) iga liikmesriigi eelarvetasakaalu hälbe suuruse leidmiseks arvutatakse välja erinevus järgmiste eelarveaasta näitajate vahel:
 - kõnealuse liikmesriigi protsentuaalne osa käibemaksupõhistesse ja rahvamajanduse kogutulul põhinevatesse omavahenditesse tehtavate maksete kogusummas ning
 - kõnealuse liikmesriigi protsentuaalne osa eraldatud kogukulust;
- b) niiviisi saadud erinevus korrutatakse eraldatud kogukuluga;
- c) punkti b tulemusest lahutatakse liikmesriigi rahvamajanduse kogutulu ja lävitaseme korrutis;
- d) kui punkti c tulemus on positiivne, korrutatakse see tagastusmääraga, mis on maksimaalselt 0,66 ja mida vajaduse korral vähendatakse võrdeliselt tagasimaksete maksimaalse võimaliku kogumahuga.

24. Tekst peaks selgelt väljendama, et kasutatav "eraldatud kogukulu" mõiste on sätestatud nõukogu määruses, millega kehtestatakse rakendusmeetmed eelarvelise tasakaalustamatuse korrigeerimiseks.

Artikli 8 lõige 2

Komisjoni poolt esitatud tekst:

2. Ilma et see piiraks raamatupidamisarvestuse kontrollimist ning selle seaduslikkuse ja korrapärasuse inspekteerimist vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 248 ja Euratomi asutamislepingu artikli 160 C sätetele – nimetatud kontrollimine ja inspekteerimine käsitlevad peamiselt käibemaksust ja RKTst laekuvate omavahendite baasi kindlaksmääramise siseriiklike süsteemide ja korra usaldusväärset ja tõhusust – ning ilma et see piiraks EÜ asutamislepingu artikli 279 lõike 1 punktis b ja Euratomi asutamislepingu artikli 183 punktis c sätestatud inspekteerimise korda, võtab nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga ühehäälselt vastu sätted, mida on vaja käesoleva määruse kohaldamiseks ning selleks, et kontrollida artiklites 2 ja 5 nimetatud tulude sissenõudmist, komisjoni kasutusse andmist ja tasumist.

25. Kontrollikoda kordab oma seisukohta, ⁽¹⁾ et esitatud otsuse artikli 8 lõikes 2 – arvestades antud lõike tõlgendust kontrollikojade kontrollide ja inspekteerimiste objektide kohta – muudetakse asutamislepingu sätet selleks eesmärgiks loodud menetluse väliselt. Avaldus, et "nimetatud kontrollimine ja inspekteerimine käsitlevad peamiselt käibemaksust ja RKTst laekuvate omavahendite baasi kindlaksmääramise siseriiklike süsteemide ja korra usaldusväärset ja tõhusust" tuleks välja jätta. Igal juhul leiab kontrollikoda, et sellise sättega ei ole võimalik piirata kontrollikojale asutamislepinguga antud auditeerimisvolitusi.

26. Kontrollikoda on arvamusel, et kõik antud otsuse rakendamiseks vajalikud sätted on võimalik vastu võtta vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 279 ja Euratomi asutamislepingu artiklile 183, seega puudub vajadus erimenetluse jaoks, millega kehtestatakse otsuse rakendamiseks vajalikud sätted ning samuti sätted, mis on vajalikud asjassepuutuvate tulude sissenõudmise inspekteerimiseks, komisjoni kasutusse andmiseks ja maksmiseks.

⁽¹⁾ Vt arvamused nr 8/99, punkt 34.

VI. ERIMÄRKUSED NÕUKOGU ETTEPANEKU KOHTA, MIS KÄSITLEB RAKENDUSMEETMEID EELARVELISE TASAKAALUSTAMATUSE KORRIGEERIMISEKS

Artikli 1 lõike 1 punkt a

Komisjoni poolt esitatud tekst:

1. Liikmesriigi aasta t eelarvelise tasakaalustamatuse korrigeerimise summa arvutatakse vastavalt nõukogu (...) otsuse artiklile 4 järgmiselt:
 - a) iga liikmesriigi eelarvetasakaalu hälbe suuruse leidmiseks arvutatakse välja erinevus järgmiste näitajate vahel:
 - kõnealuse riigi protsentuaalne osa käibemaksupõhisesse ja rahvamajanduse kogutulul põhinevatesse omavahenditesse tehtavate maksete kogusummas aastal t ning
 - kõnealuse liikmesriigi protsentuaalne osa eraldatud kogukuluga;

27. Teise lõiku tuleks lisada sõnad "seotud aastaga t ", et see oleks ühtlustatud esimese lõiguga.

Artikli 2 lõige 2

Komisjoni poolt esitatud tekst:

2. Artiklis 1 osutatud tagasimaksete maksimaalne võimalik kogumaht (MARV) on 7,5 miljardit eurot.

28. Süsteem, milles on kehtestatud tagasimaksete maksimaalne võimalik kogumaht (7,5 miljardi euro suurune vabalt kasutatav kindlaksmääratud summa), ei anna pikemas perspektiivis järjepidevaid tulemusi, kuna igasugune RKT kõikumine mõjutab korrigeerimise suhtelist suurus. "Tõelise väärtuse" säilitamine eeldaks uut nõukogu poolset heakskiitu ja uusi läbirääkimisi. Kui tekib vajadus sellise tagasimaksete maksimaalse võimaliku kogumahu järele, võidakse see esitada protsendina RKTst.

Artikkel 4

Komisjoni poolt esitatud tekst:

1. Korrigeerimisummade väljaarvutamisel aluseks võetavate kulude suurus vastab kõnealusel aastal (aasta t) sooritatud tegelikele maksetele (maksetega seotud assigneeringute täitmine) selle aasta maksetega seotud assigneeringutest ning maksetele, mis on tehtud kasutamata jäänud ning järgmisse aastasse (aastast t aastasse $t+1$) üle kantud maksetega seotud assigneeringutest. Arvesse võetakse ainult maksetega seotud kasutatud assigneeringud, st tegelikult sooritatud maksed.

2. Kulud eraldatakse liikmesriikidele järgmiste reeglite kohaselt:

Üldjuhul eraldatakse maksed põhilise saaja elu- või asukohaks olevale liikmesriigile. Kui aga komisjon on teadlik, et kõnealuse saaja puhul on tegemist vahendajaga, eraldatakse maksed võimaluse korral lõpliku saaja või lõplike saajate elu- või asukohaks oleva(te)le liikmesriigile või -riikidele vastavalt nende osale kõnealustes maksetes.

Eraldatud kogukulu aluseks on Euroopa Liidu üldeelarvesse kantud kogukulud, välja arvatud kaks järgmist põhiliiki:

- välissuhetega seotud kulud, kaasa arvatud ühinemiseelsed või laienemisega seotud kulud kolmandates riikides ning muud liiduväliste isikutele suunatud kulud, nt arengu-koostööga seotud kulud, väljaspool ELi makstud teadustegevusega seotud kulud, liiduväliste isikutele makstud halduskulud jne,
- kulutused, mida pole võimalik eraldada või määratleda kontseptuaalsete või muude raskuste tõttu, nt esinduskulud, lähetuskulud ning ametlike ja muude kohtumistega seotud kulud, piiriüleste ühenduse algatuste, piirkondadevaheliste koostöömeetmete edendamise ning muu piiriüleste tegevusega seotud maksed.

29. Traditsioonilised omavahendid moodustavad tululiigi ELi eelarves ning nende sissenõudmiskulusid tuleks käsitleda liikmesriikide kuludena ja kanda need üldise korrigeerimismehhanismi eraldatud kuludena (vt ka punkt 8).

30. Viited "maksetele" artikli 4 lõikes 2 tuleks asendada viidetega "kuludele".

31. Eraldatud kogukulust välja jäävad kulud on määratletud artikli 4 lõike 2 esimeses ja teises lõigus, märkides mahaarvestatavad kulud. Loetelu ei ole siiski ammendav ning eraldatud kulude koosseis võib aastate kaupa erineda. Tagamaks, et eraldatud kulud arvutatakse iga-aastaselt järjepideval ja läbipaistval viisil, teeb kontrollikoda ettepaneku, et antud artiklisse lisataks sätte, mille kohaselt komisjon esitaks igal aastal aruande kulude eraldamise kohta. Aruandes käsitletakse samuti kulusid, mida ei saa liikmesriikidele eraldada.

Artikkel 5**Komisjoni poolt esitatud tekst:**

1. Korrektsioonisummad kirjendatakse eelarvesse kahes osas:

- a) Aasta t korrektsioonisummade esimese esialgse arvutuse tulemus kirjendatakse aasta $t+1$ esialgsesse eelarveprojekti. Arvutused tuleb teostada uusimate kättesaadavate tulused ja kulusid käsitlevate andmete põhjal.
- b) Aasta t korrektsioonisummade lõpliku arvutuse tulemus kirjendatakse aasta $t+3$ paranduseelarvesse. Arvutused peavad põhinema aasta t käibemaksubaase, rahvamajanduse kogutulu ja eraldatud kulusid käsitlevatel andmetel, mis on kättesaadavad aasta $t+2$ 31. detsembri seisuga ning mis vajaduse korral arvestatakse ümber eurodesse aasta t keskmise vahetuskursi alusel.

Selleks, et arvutada iga liikmesriigi osa käibemaksupõhiste ja rahvamajanduse kogutulul põhinevate omavahendite kogusummasse tehtavates maksetes, arvutatakse aasta t eelarve ümber vastavalt aasta t maksetega seotud assigneeringute teostumisele, millest lahutatakse muud aastaga t seotud tulud (v.a eelmise eelarveaasta jääk või muude eelnenud eelarveaastate jäägid või nende korrigeerimised) ning aastal t ühenduse kasutusse antud traditsiooniliste omavahendite tegelik summa. Järelejäävat summat rahastatakse käibemaksupõhistest omavahenditest kuni käibemaksu ühtse maksumäära ülempiirini ning juhul, kui need kogu vajaminevat summat ei kata, kasutatakse eelarve tasakaalustamiseks rahvamajanduse kogutulul põhinevaid vahendeid.

2. Käesoleva artikli lõike 1 punktis a nimetatud korrektsioonide rahastamiseks tehtavad arvutused peavad põhinema esialgse eelarveprojekti koostamise ajal kättesaadavatel uusimatel andmetel liikmesriikide rahvamajanduse kogutulu kohta aastal t .

3. Käesoleva artikli lõike 1 punktis b nimetatud aasta t korrektsioonide rahastamise kohta tehakse lõplik arvutus. Arvutused peavad põhinema liikmesriikide aasta t rahvamajanduse kogutulu käsitlevatel andmetel, mis on kättesaadavad aasta $t+2$ 31. detsembri seisuga ning mis vajaduse korral arvestatakse ümber eurodesse aasta t keskmise vahetuskursi alusel. Lõpliku arvutuse tulemusel saadud andmeid võrreldakse aasta t korrektsioonidega seotud maksetega, mis on juba kirjendatud aasta $t+1$ eelarvesse. Võrdluse tulemusel saadud jääk kirjendatakse liikmesriikide kaupa vastavatesse käesoleva artikli lõike 1 punktis b nimetatud paranduseelarve peatükidesse ja arvutatakse ümber riikide vääringutesse aasta t keskmise vahetuskursi alusel.

32. Vastavalt ettepaneku artiklile 5 põhineb lõplik korrektsioonisumma ja korrigeerimisteks vajalik liikmesriikide rahastamine aastaks t käibemaksubaaside ja RKTga seotud olemasolevatel andmetel seisuga detsember aastal $t+2$. Kontrollikoda leiab, et kohasem oleks kasutada aasta $t+4$ käibemaksu ja RKT andmeid, kuna need on siis lõplikud ⁽¹⁾.

Kontrollikoda võttis käesoleva arvamuse vastu 12. mai 2005. aasta istungil Luxembourg'is.

Kontrollikoja nimel
president
 Hubert WEBER

⁽¹⁾ Mis tahes reservatsioonide arvesse võtmata.